

แนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
Guidelines for Budget Management of Welfare Schools Group 1
Under the Special Education Bureau

¹วีรพงษ์ ส้มมา Weeraphong Summa

²ปรเมศร์ กลิ่นหอม Poramet Klinhom

³มิตภาณี พุ่มกล่อม Mitparnee Pumklom

คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University

¹Corresponding Author, Email: weerapong.the.kru@phrapiya.ac.th

Received February 16, 2023; Revised March 21, 2023; Accepted: March 25, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 184 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามกลุ่มของสถานศึกษาและผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการจัดระบบการจัดหาวัสดุ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

2) แนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีดังนี้ ด้านการวางแผนงบประมาณ ผู้บริหารควรวางแผนที่ต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ผู้บริหารควรยึดหลักธรรมาภิบาล ด้านการจัดระบบการจัดหาวัสดุ สถานศึกษาควรมีระบบการจัดหาวัสดุเป็นขั้นตอน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุม

งบประมาณ ผู้บริหารควรมีการมีการวางแผนการใช้งบประมาณและจัดสรรงบประมาณโดยการมีส่วนร่วมทั้งบุคลากรและชุมชน ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ผู้บริหารควรปฏิบัติตามแนวทางระเบียบพระราชบัญญัติของงานงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารสินทรัพย์ สถานศึกษาควรมีการบำรุงรักษา ดูแล จัดเก็บให้ถูกวิธี ครอบคลุม เป็นปัจจุบัน และด้านการตรวจสอบภายใน ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมบุคลากรพัฒนาฝึกอบรมอยู่เสมอ

คำสำคัญ: การบริหารงานงบประมาณ; แนวทางการบริหารงานงบประมาณ; โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1; สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

Abstract

This Article aimed to study (1) the implementation of guidelines for budget management of welfare schools, group 1, under the Bureau of Special education administration (2) Guidelines for budget management of welfare schools, group 1, under the Bureau of Special education administration the sample was 184 administrators and teachers in welfare schools, group 1, under the Bureau of Special education administration. They were selected by stratified random sampling.

The research results were found as follows;

1 The implementation of guidelines for budget management of welfare schools, group 1, under the Bureau of Special education administration, was overall and each individual aspect at a high level, ranking in the order of mean from high to low as follows: budget planning, followed by internal audit, financial management and budgeting control, procurement management, output costing, asset management and financial and performance reporting.

2 Guidelines for budget management of welfare schools, group 1, under the Bureau of Special education administration were as follows: the aspect of budget planning, school administrators plan with the participation of all stakeholders both inside and outside educational institutions. The aspect of output costing, school administrators adhere to the principles of good governance. The aspect of procurement management, school administrators adhere to the rules for procurement management. The aspect of financial management and budgeting control, school administrators have budget planning and budget allocation with the participation of both personnel and the community. The aspect of financial and performance reporting, school administrators should report factual financial and actual operating results in order and in accordance with the use of the budget. The aspect of asset management, schools have maintenance, care, and the proper storage of supply. The budget controlling accounting should be made to be

comprehensive and up-to-date. And the aspect of internal audit, school administrators should always promote, develop and train personnel.

Keywords: The implementation of guidelines for budget management; Guidelines for budget management; welfare schools' group 1; the Bureau of Special education administration

บทนำ

การบริหารงบประมาณเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ประเทศหรือองค์กรสามารถดำเนินกิจกรรมภายใต้ข้อจำกัดทางเศรษฐกิจได้ ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณมีส่วนช่วยประกอบการตัดสินใจของแต่ละองค์กรให้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดหรือส่วนที่สำคัญทำให้การบริหารงบประมาณของประเทศหรือองค์กรบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้เพียงใดขึ้นอยู่กับส่วนราชการของผู้ขอใช้และผู้ใช้เป็นสำคัญ (เกริกฤทธิ์ พวงสมจิตร, 2555)

สำนักงานงบประมาณได้ดำเนินการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณเป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting: PBB) เพื่อให้สามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นธรรม และมีความโปร่งใส โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานและให้ยึดหลักความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยมีวัตถุประสงค์ให้หน่วยงานมีอิสระในการจัดการทรัพยากรได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการด้านงบประมาณ อาทิ การปกครอง ดูแล บำรุงรักษาใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การมีอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณ ตามที่ได้รับเงินและได้รับการมอบอำนาจ การมีอิสระในการบริหารจัดการเกี่ยวกับพัสดุ การรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ ดังนั้นการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษาโดยเฉพาะการแสวงหา การระดมทุนและทรัพยากร ให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างคุ้มค่าและประหยัด

สถานศึกษาทั่วไปยังประสบปัญหาอุปสรรคจากกฎระเบียบที่ส่วนกลางกำหนดมาก เช่น การดำเนินงานของผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษายังมีลักษณะการดำเนินงานหรือมีกิจกรรมแบบเดิมๆ ขาดการทุ่มเทและการเอาใจใส่ต่องาน รวมถึงขาดการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของโรงเรียนในการที่จะนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนกลยุทธ์ ซึ่งสถานศึกษามักจะมองถึงจุดอ่อนและปัญหาของสถานศึกษา โดยไม่หยิบจุดแข็งของสถานศึกษาที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา อีกทั้งยังขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดความสนใจ ซึ่งผิดวัตถุประสงค์ของการจัดทำงบประมาณ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สามารถใช้เงินงบประมาณบางอย่างได้อย่างรวดเร็วปลอดภัย นอกจากนี้ปัญหาลักษณะหนึ่งยังเกิดจากความเคยชินในวัฒนธรรมการรวมอำนาจและการสั่งการมานาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ซึ่งปัญหาในปัจจุบันเพิ่มมากขึ้น จึง

ทำให้ผู้บริหารงานงบประมาณต้องประสบปัญหานานัปการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำอย่างไรให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด ใช้เงินจำนวนน้อยได้งานมาก ประหยัดเวลา และไม่ผิดระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ดร.ณิ จาปาทอง, 2548)

ดังนั้น จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา จึงทำให้ผู้วิจัยที่เป็นเจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานงบประมาณสนใจที่ศึกษาเรื่องการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นแนวทางการวางแผนและกำหนดนโยบายการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รวมทั้งสิ้น 351 คน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารจำนวน 24 คน ครูผู้สอน จำนวน 327 คน จาก 6 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจากประชากรข้างต้น รวมทั้งสิ้น 184 คน ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) จำแนกตามกลุ่มของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้กลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 13 คน ครูผู้สอนจำนวน 171 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่ม (focus group) จำนวน 8 คน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ การบริหารงานงบประมาณ จำแนกเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ด้านการจัดระบบการจัดหาวัสดุ ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านการตรวจสอบภายใน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ เกี่ยวกับการการบริหารงานงบประมาณ ซึ่งมี 7 ด้าน

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.67 จำนวน 4 ข้อ ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 จำนวน 31 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 6 โรงเรียนและประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลของแบบสอบถามจำนวน 184 คน

3.การจัดสนทนากลุ่ม (focus group) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสนทนากลุ่ม โดยกำหนดคุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่มต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารหรือการจัดการศึกษา จำนวน 8 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน และหัวหน้ากลุ่มบริหารงานงบประมาณ จำนวน 1 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และร้อยละ

2. การวิเคราะห์การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มาวิเคราะห์ข้อมูลระดับปฏิบัติ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน

3. การวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ด้านการจัดระบบการจัดหาวัสดุ ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านการตรวจสอบภายใน ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (content analysis)

ผลการการศึกษา

การศึกษาเรื่องการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตารางที่ 1 การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวม

การดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	$\bar{x}$	S.D	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	3.92	0.43	มาก
2. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต	3.83	0.43	มาก

การดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	$\bar{x}$	S.D	ระดับการปฏิบัติ
3. ด้านการจัดระบบการจัดหาวัสดุ	3.85	0.45	มาก
4. ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ	3.87	0.44	มาก
5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	3.83	0.44	มาก
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์	3.83	0.43	มาก
7. ด้านการตรวจสอบภายใน	3.90	0.42	มาก
รวมเฉลี่ย	3.86	0.38	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการวางแผนงบประมาณ ($\bar{x}=3.92$) รองลงมา คือ ด้านการตรวจสอบภายใน ($\bar{x}=3.90$) ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ($\bar{x}=3.87$) ด้านการจัดระบบการจัดหาวัสดุ ($\bar{x}=3.85$) ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{x}=3.83$, S.D. = 0.43) ด้านการบริหารสินทรัพย์ ($\bar{x}=3.83$, S.D. = 0.43) และด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{x}=3.83$, S.D. = 0.44)

แนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานงบประมาณจำนวน 1 คน เพื่อศึกษาทัศนคติและความเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อแนวทางการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ดังนี้

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ ควรมีแนวทางให้ผู้บริหารวางแผนที่ต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกๆ ฝ่าย ตั้งแต่ผู้บริหาร ฝ่ายบริหาร หัวหน้างาน และผู้ปฏิบัติ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง

2. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ควรมีแนวทางให้ผู้บริหารควรยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล คือ มีความยุติธรรม นิติธรรม ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม มีความคุ้มค่า

3. ด้านการจัดระบบการจัดหาวัสดุ ควรมีแนวทางให้ผู้บริหารต้องยึดระเบียบในการจัดระบบการจัดหาวัสดุ ไม่ยึดตามความคิดของตนเอง

4. ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ควรมีแนวทางให้ผู้บริหารต้องบริหารตามระเบียบ ข้อกำหนด ตามแนวทางที่กำหนดมาเพื่อความปลอดภัย ไม่ควรฉีกแนวทางหรือแหวกแนวปฏิบัติ

5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ควรมีแนวทางให้ผู้บริหารควรปฏิบัติตามแนวทางระเบียบ พรบ. ของงานงบประมาณ และ พรบ. การจัดซื้อจัดจ้างของงานพัสดุ ซึ่งเป็น

ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ

6. ด้านการบริหารสินทรัพย์ ควรมีแนวทางให้สถานศึกษาควรมีการบำรุงรักษา ดูแล จัดเก็บ ให้อุปกรณ์และการทำทะเบียนให้ครอบคลุม เป็นปัจจุบันและทันสมัย ตามระเบียบพัสดุในเรื่องการ ตรวจสอบพัสดุประจำปี

7. ด้านการตรวจสอบภายใน ควรมีแนวทางให้ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม พัฒนาบุคลากรให้ดีขึ้น และฝึกอบรมอยู่เสมอ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีการบริหารงานงบประมาณมุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณ ควบคู่กับความโปร่งใส และความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรภูมิ ตั้งดี ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (สุรภูมิ ตั้งดี, 2558) และสอดคล้องกับงานวิจัยของภัสราวุธ เกตุนะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย (ภัสราวุธ เกตุนะ, 2560) ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและจากผลการวิจัยในแต่ละด้าน สามารถอภิปรายแต่ละด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างการบริหารงานงบประมาณและมีการมอบหมายงานด้านงบประมาณโดยมีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการจัดเตรียมงบประมาณการใช้จ่ายงบประมาณล่วงหน้าสำหรับแผนงานและโครงการปีต่อไป มีหลักเกณฑ์และเหตุผลในกระบวนการของงบประมาณและการจัดสรรงบประมาณภายในหน่วยงานอย่างชัดเจน ดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้ให้แนวทางการวางแผนงบประมาณว่าเป็นการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์การจัดสรรงบประมาณ โดยพิจารณาจากความเหมาะสมและความสำคัญของโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนดโครงสร้าง วัสดุทัศน วัสดุ และผลผลิต ที่สนองยุทธศาสตร์ของโรงเรียน มีการจัดกรอบงบประมาณและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวรรณ มาแต่้ม ได้ทำการวิจัย การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก (จารุวรรณ มาแต่้ม, 2561)

1.2 ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิตและต้นทุนของผลผลิตมี

กระบวนการจำแนกต้นทุนรวมออก เป็นต้นทุนทางตรงและทางอ้อมในแต่ละกิจกรรม มีแผนดำเนินงานการประมาณการรายได้ที่คาดว่าจะได้รับ มีการใช้ข้อมูลด้านต้นทุนในการตัดสินใจการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง สถานศึกษามีการใช้ผลของข้อมูลด้านต้นทุนในการเปรียบเทียบระดับของต้นทุนในช่วงต่างๆ อย่างชัดเจน ดังที่สำนักงานงบประมาณ ได้กล่าวว่า การคำนวณต้นทุนผลผลิตจะต้องมีการเปรียบเทียบต้นทุนผลผลิตระหว่างหน่วยงานเพื่อการวิเคราะห์และปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงานและนำมากำหนดต้นทุนเป้าหมายที่นับจะซื้อบริการจากหน่วยงานโดยต้นทุนดังกล่าวอาจต่ำกว่าต้นทุนที่หน่วยงานใช้ในการดำเนินงาน มีการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานภายในและกระบวนการผลิตต้องมีการลดต้นทุนตลอดเวลา (สำนักงานงบประมาณ, 2555) สอดคล้องกับงานวิจัยของปาริตา ศุภการกำจร ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ปาริตา ศุภการกำจร, 2557)

1.3 ด้านการจัดระบบการจัดหาพัสดุ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการวางแผนและประเมินทางเลือกอื่นในระบบงบประมาณที่ทำให้เกิดต้นทุนที่ต่ำกว่าได้ผลงานหรือประโยชน์เหมือนเดิม มีการตรวจสอบวัสดุ ครุภัณฑ์คงเหลือ มีการดำเนินการคัดเลือกผู้ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ สถานศึกษามีระบบการจัดซื้อจัดจ้างตามขั้นตอน รัดกุม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ดังที่สำนักงานงบประมาณ สรุปไว้ว่า การจัดระบบการจัดหาพัสดุมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กรเพราะเป็นการบริหารจัดการใช้พัสดุที่ดินและสิ่งก่อสร้างอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนราชการจะต้องจัดซื้อจัดจ้างที่ดีมีแผนในการจัดซื้อจัดจ้างที่จะบ่งบอกว่าจะจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนิติใดในจำนวนเท่าใด ในเวลาใดและจะจัดซื้อจัดจ้างอย่างไรเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานให้ได้ทันเวลา มีปริมาณคุณภาพมีราคาที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ในการใช้ (สำนักงานงบประมาณ, 2555) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรัฐญูภา จันทร์ขึ้น ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก (จิรัฐญูภา จันทร์ขึ้น, 2563)

1.4 ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงินและการควบคุมงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ มีการบริหารงบประมาณภายในวงเงินของแผนงานที่กำหนดไว้ในแผนงาน/โครงการ มีกระบวนการโอนหรือการเปลี่ยนแปลงงบประมาณอย่างเป็นระบบ มีเอกสารทางการเงินบัญชีประเภทต่าง ๆ และมีการลงทะเบียนอย่างถูกต้อง เป็นปัจจุบันตรวจสอบได้ และมีหลักฐาน/เอกสารที่จำเป็น เพื่อใช้สำหรับการอนุมัติการลงรายการทางบัญชี ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปไว้ว่า ภายในหน่วยราชการจะต้องมีมาตรฐานในการควบคุมงบประมาณรวมถึงการกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องการบัญชีและการเงินรายการทางบัญชีจะต้องแสดงถึงรายการที่จำเป็นเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการควบคุมงบประมาณและคำนวณต้นทุนต่อหน่วยสำหรับการรายงานผลการดำเนินงานจะต้องวางระบบการอนุมัติตรวจสอบเช็คยอดและการบันทึกเพื่อควบคุมใช้จ่ายเงินและสำหรับสิ่งที่ปรับเปลี่ยนไปอย่างชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยรัตน์ เงินเนื้อดี ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมและรายด้าน ด้านบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณมีการปฏิบัติในระดับมาก (ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี, 2560)

1.5 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีระบบบัญชีที่แสดงโครงสร้างของข้อมูลทางการเงินเพื่อสามารถให้ประเมินความคุ้มค่าของกิจกรรมในปัจจุบัน มีการจัดทำบัญชีแสดงรายการในส่วนของต้นทุนการให้บริการ มีขั้นตอนในการบริหารงานและกระบวนการนำรายได้ไปบันทึกและจัดทำเอกสารและมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงาน ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สรุปว่า การดำเนินการเพื่อยืนยันถึงผลสำเร็จของงานตามที่ทำข้อตกลงกันไว้ เป็นการแสดงให้เห็นว่าจากเงินงบประมาณที่ได้รับ นำไปใช้จ่าย รวมถึงแสดงผลงานดำเนินงาน/โครงการในแต่ละช่วงเวลาเป็นไปตามข้อตกลง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวรรณ มาแต่้ม ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (จารุวรรณ มาแต่้ม, 2561)

1.6 ด้านการบริหารสินทรัพย์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการบริหารสินทรัพย์ สถานศึกษามีการแสดงขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างการควบคุมแบบรวมศูนย์และกระจายอำนาจและมีการวางแผนล่วงหน้าในการจัดหาสินทรัพย์และการทดแทนสินทรัพย์เดิม ดังที่สำนักงานงบประมาณ สรุปไว้ว่า การบริหารสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดจะทำให้ต้นทุนผลผลิตของสถานศึกษาเป็นไปตามพันธกิจและเป้าประสงค์อันจะเป็นผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของปาริตา ศุภการกำจร ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านการตรวจสอบภายใน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีส่วนตรวจสอบภายในกับหน่วยงานของตนเอง มีแผนงานที่ครอบคลุมกิจกรรมการตรวจสอบภายในที่เกี่ยวข้องทั้งหมด มีระบบการตรวจสอบภายในไว้ในแผนงาน ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 62 บัญญัติว่าให้มีระบบการตรวจสอบติดตามและประเมินประสิทธิภาพและสถิติผลการใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษาแนวการจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษาโดยหน่วยงานภายในและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา บุษยยะ ได้ทำการวิจัย แนวทางบริหารงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักบริหารงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักบริหารงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (กาญจนา ปูชัยยะ, 2560)

2. แนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม การบริหารงานงบประมาณส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา สถานศึกษาควรบริหารจัดการด้านงบประมาณตามเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐประจำปีให้ตรงตามตัวบ่งชี้ในแต่ละตัวซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญเพื่อจะเป็นการบ่งบอกว่ามีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ในการสนทนากลุ่ม มีประเด็นอภิปรายดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ มีแนวทาง คือ ผู้บริหารควรมีการตรวจสอบ การติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อจะได้ทราบระยะเวลาในการบริหารจัดการงบประมาณ ผู้บริหารควรยึดระเบียบ หลักเกณฑ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ด้านการวางแผนงบประมาณของสถานศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สถานศึกษามีการวางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบ ตรวจสอบ ติดตาม การใช้จ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพงศ์ รัตนรังสี ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียน วัดศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการวางแผนงบประมาณ คือ โรงเรียนควรมีการวางแผนงานงบประมาณร่วมกันอย่างเป็นระบบจัดประชุมสร้างความรู้มีกำหนดกลยุทธ์วางแผนกลยุทธ์มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนและพิจารณา มีการกำกับติดตามประเมินผลในการปฏิบัติ (ณัฐพงศ์ รัตนรังสี, 2559)

2.2 ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต มีแนวทาง คือ ผู้บริหารควรยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล คือ มีความยุติธรรม นิติธรรม ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม มีความคุ้มค่า ยึดระเบียบ หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่ได้กำหนดให้ดำเนินการคำนวณต้นทุนการผลิต ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนได้ยึดระเบียบ หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่ได้กำหนดให้ดำเนินการคำนวณต้นทุนการผลิต สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรัญญิกา จันทรชื่น ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ได้แก่ จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนการผลิตเพื่อบุคลากรของโรงเรียนจะได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำและบริหารงบประมาณ (จิรัญญิกา จันทรชื่น, 2563)

2.3 ด้านการจัดระบบการจัดหาวัสดุ มีแนวทาง คือ ผู้บริหารต้องยึดระเบียบในการจัดระบบการจัดหาวัสดุ ไม่ควรยึดตามความคิดของตนเอง สถานศึกษาควรมีระบบการจัดหาวัสดุเป็นขั้นตอน รัดกุม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 มีระบบการจัดหาวัสดุเป็นขั้นตอน รัดกุม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการจัดเก็บเอกสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นระบบและปลอดภัย

2.4 ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ มีแนวทาง คือ ผู้บริหารต้องบริหารตามระเบียบ ข้อกำหนด ตามแนวทางที่กำหนดมาเพื่อความปลอดภัย มีการวางแผนการใช้งบประมาณและจัดสรรงบประมาณโดยการมีส่วนร่วมทั้งบุคลากรและชุมชน มีการกำกับและติดตามควรทำแผนระยะเวลาดำเนินการตรวจสอบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดสรรงบประมาณทั้งผู้บริหารบุคลากรและชุมชน มีการวางแผนโครงสร้างงานงบประมาณที่มีความชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของตุลยาภา ตูยาสัย ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษา: แนวทางสำหรับการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่การเงินเพื่อจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายงบประมาณตามระยะเวลาที่กำหนดโดยสถานศึกษามีเอกสารทางการเงินบัญชีประเภทต่างๆ และมีการลงบัญชีอย่างถูกต้องเป็นปัจจุบันตรวจสอบได้มีกระบวนการบันทึกควบคุมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและมีหลักฐาน/เอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการอนุมัติ การลงรายการทางบัญชี (ตุลยาภา ตูยาสัย, 2560)

2.5 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน มีแนวทางสำคัญ คือ ผู้บริหารควรบริหารจัดการด้านงบประมาณตามเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐประจำปีให้ตรงตามตัวบ่งชี้ในแต่ละตัวซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเพื่อจะเป็นการบ่งบอกว่ามีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรมีการรายงานทางการเงินและผลดำเนินงานตามความเป็นจริง ไม่ควรรายงานเท็จเพราะจะเสี่ยงผิดระเบียบวินัยต่อผู้ปฏิบัติ ดังนั้นจึงต้องใช้เงินงบประมาณให้ถูกระเบียบและรายงานให้สอดคล้องกับการใช้งบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้บริหารได้มีการรายงานทางการเงินและผลดำเนินงานตามความเป็นจริงถูกระเบียบและรายงานให้สอดคล้องกับการใช้งบประมาณ

2.6 ด้านการบริหารสินทรัพย์ มีแนวทาง คือ สถานศึกษาควรมีการทำทะเบียนให้ครอบคลุมเป็นปัจจุบันและทันสมัย ตามระเบียบพัสดุในเรื่องการตรวจสอบพัสดุประจำปี ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม พัฒนาบุคลากรให้ศึกษาข้อมูลในด้านระเบียบพัสดุ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้งบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สถานศึกษาการตรวจสอบอย่างต่อเนื่องและจริงจังกว่ามีสินทรัพย์ใดมีอยู่และใช้งานได้ หรือสินทรัพย์ใดที่ชำรุดสามารถที่จะซ่อมแซมและนำกลับมาใช้ใหม่ได้ หรือสินทรัพย์ใดที่เก็บไว้แล้วไม่มีประโยชน์ควรให้มีการจำหน่ายพัสดุประจำปี สอดคล้องกับงานวิจัยของตุลยาภา ตูยาสัย ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษา: แนวทางสำหรับการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการบริหารสินทรัพย์ คือ การปฏิบัติตามระบบและมีการวางแผนสำรวจความต้องการในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อดำเนินการจัดหาบำรุงรักษาควบคุมตรวจสอบพัสดุครุภัณฑ์ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบและรายงานผลด้านการบริหารสินทรัพย์ แก่ผู้อำนวยการซึ่งเป็นไปตามระเบียบของทางราชการโดยผู้อำนวยการให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนงานบริหารสินทรัพย์ของโรงเรียนก่อให้เกิดการใช้ทรัพย์สินอย่างคุ้มค่า (ตุลยาภา ตูยาสัย, 2560)

2.7 ด้านการตรวจสอบภายใน มีแนวทางสำคัญ คือ สถานศึกษาควรมีการกำกับติดตาม นิเทศงานต่างๆ ที่รับผิดชอบเพื่อช่วยกันในการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นอยู่ตลอดเพื่อลดความเสี่ยงใน ทุกด้านของกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์กร ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม พัฒนาบุคลากรใน ด้านการตรวจสอบภายในให้ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 1 สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้บริหารได้มีการส่งเสริม พัฒนาบุคลากรในด้านการตรวจสอบภายในให้ดี และฝึกอบรมอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพงศ์ รัตนรังสี ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนว ทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียน วัดศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการตรวจสอบภายใน คือ สถานศึกษาควรมีพัฒนาและ สนับสนุนอบรมให้ความรู้เรื่องการตรวจสอบภายในแก่ผู้ที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบภายใน และ กำหนดกรอบในการตรวจสอบภายในด้านการเงินและการดำเนินงานอย่างชัดเจน (ณัฐพงศ์ รัตนรังสี, 2559)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทำให้เกิดองค์ความรู้ซึ่งเป็นการศึกษาแนวทางการบริหารงาน งบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ได้แนวทางด้านการวางแผนงบประมาณ การ คำนวณต้นทุนการผลิต การจัดระบบการจัดหาพัสดุ การบริหารทางการเงินและการควบคุม งบประมาณ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารสินทรัพย์และการตรวจสอบ ภายใน นำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการบริหาร การดำเนินงานเพื่อพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมาย ค้นหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ วิเคราะห์สภาพปัญหาของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนางานให้ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทสรุป

การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการวางแผนงบประมาณ รองลงมา คือ ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการจัดระบบการจัดหาพัสดุ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน แนวทางการ บริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีดังนี้ ด้านการวางแผนงบประมาณ ผู้บริหารควรวางแผนที่ต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ทุกๆ ฝ่าย ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิตควรมีแนวทาง ผู้บริหารควรยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล ด้านการจัดระบบการจัดหา พักฐสถานศึกษาควรมีแนวทางควรมีระบบการจัดหาพัสดุเป็นขั้นตอน รัดกุม โปร่งใส สามารถ ตรวจสอบได้ ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ผู้บริหารควรมีการวางแผน

แผนการใช้งบประมาณและจัดสรรงบประมาณโดยการมีส่วนร่วมทั้งบุคลากรและชุมชน ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ผู้บริหารควรปฏิบัติตามแนวทางระเบียบพระราชบัญญัติของงานงบประมาณและพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างของงานพัสดุ ด้านการบริหารสินทรัพย์ สถานศึกษาควรมีการบำรุงรักษา ดูแล จัดเก็บให้ถูกวิธีและการทำทะเบียนให้ครอบคลุม เป็นปัจจุบัน และด้านการตรวจสอบภายใน ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม พัฒนาฝึกอบรมบุคลากรอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากการศึกษาวิจัยพบว่า การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จึงนำมาสู่ประเด็นที่จะให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรมีการพัฒนาความรู้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนผลผลิต เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิตอย่างชัดเจน เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางเพื่อใช้ในการบริหารงบประมาณ นำโปรแกรมสำเร็จรูปเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีมาใช้และความรู้เรื่องกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับการเงินอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่มอื่นๆ ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2 ควรศึกษาเรื่องรูปแบบการดำเนินงานการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3 ควรศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา บุษยยะ. (2560). แนวทางบริหารงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักบริหารงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1. *การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี*.

เกริกฤทธิ์ พวงสมจิตร. (2555). การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*.

- จารุวรรณ มาแต่้ม. (2561). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. *ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- จิรัญญา จันทรชื่น. (2563). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. *การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี. (2560). สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- ณัฐพงศ์ รัตนรังสี. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนวัดศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- ตุลยภาค ตูยาสัย. (2560). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษา: แนวทางสำหรับการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนประถมศึกษา. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*.
- ดรุณี จำปาทอง. (2548). มาตรฐานการเรียนรู้: ทิศทางและเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้. *วารสารวิชาการ, 9(4): 33-35*.
- ปาริตา ศุภการกำจร. (2557). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*.
- ภัสราวดี เกตุณะ. (2560). การศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา*.
- สุรวุฒิ ตั้งดี. (2558). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานงบประมาณ. (2555). *การปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานงบประมาณสำนักนายกรัฐมนตรี.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement, 30*(3): 607-610.

